

DNEVNA PRIPREMA ZA VJERONAČNI SAT

I. OPĆI PODATCI O VJERONAČNOM SATU

Škola:

Razred:

Vjeroučitelj/ica:

Nastavna cjelina: Život i vjera ljudi u "plodnom polumjesecu" Nastavna cjelina: IV. POČECI BIBLIJSKE POVIJESTI / VJERE

Nastavna tema: Život i vjera ljudi „u plodnom polumjesecu“ (knjiga Postanka, patrijarsi, nomadi, plodni polumjesec)

Nastavna jedinica: Nastavna jedinica: Život i vjera ljudi „u plodnom polumjesecu“ (knjiga Postanka, patrijarsi, nomadi, plodni polumjesec)

Ključni pojmovi: (Knjiga Postanka, patrijarsi, nomadi, plodni polumjesec)

CILJ: Učenik će prepoznati važnost određene osobe (Abrahama) i pojedinog razdoblje Božje objave

ISHODI:

Obrazovni / *kognitivni*: Prepoznati povezanost načina života nomadskih naroda s njihovim poimanjem i načinom šovanja božanstava.

Odgojni / *afektivni*: Interpretirati važnost određenog razdoblja Božje objave i povezati ih s nekim današnjim životnim situacijama

Djelatni / *funkcionalni* ili psihomotorički: Ostvariti skladnu suradnju u skupnom radu

Metodički sustav: Interpretativno analitički s elementima istraživačkog

Oblici rada: Frontalni, rad u skupinama i individualni rad

Aktivnosti učenika: molitva, rad s tekstom iz udžbenika i knjige "Praoci Izraela", pisanje u bilježnici, izrada križaljke u bilježnici, izlaganje, slušanje (izlaganja izvješća iz grupnog rada, čitanje, analiza i interpretacija tekstova i slika, bojanje zemljopisne karte plodnog polumjeseca.

Nastavne metode: Razgovor, rad s tekstovima, čitanje, analiza i interpretacija tekstova i slika

Nastavna sredstva: Biblija, udžbenik, papir s napisanim tekstom i pitanjima za grupni rad, zemljopisna karta plodnog polumjeseca

Nastavna pomagala: Papir s napisanim tekstom i pitanjima za grupni rad, karta

Korelacija: Povijest

Plan ploče:

Život i vjera ljudi „u plodnom polumjesecu“

Karta: Prilog 1

Pitanja za provjeru ishoda:

Kako su živjeli nomadski narodi u Abrahamovo vrijeme?

Koje prirodne sile su utjecale na njihov opstanak i materijalni život (hrana, skrovište, različite opasnosti)?

Što im se činilo tko je upravljao s tim silama?

Gdje čitamo o tim plemenima?

Jesu li ti ljudi pokušali urediti život prema nekim svojim pravilima?

Kako se ljudi danas odnose prema nekim materijalnim stvarima i svojim prohtjevima kad je u pitanju njihov život?

Izvori za pripremanje nastavnika:

Biblija, KS, Zagreb.

Ja sam put, Udžbenik za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.

Ja sam put, Radna bilježnica za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.

Godišnji plan i program iz vjeronauka za V. razred osnovne škole

Celestin Tomić, Praoci Izraela, ZG, 1978.

Web stranice:

split.hbk.hr/katehetski/ (križaljka)

http://commons.wikimedia.org/wiki/File:Map_of_fertile_crescent.svg?uselang=sr-el

Autor: Nafsdah

Izvori za pripremanje učenika: Ja sam put, Udžbenik za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.

Ja sam put, Radna bilježnica za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2014.

Gotovi materijali s tekstom i kartom

II. GLOBALNA STRUKTURA SATA

1. MOLITVENI POČETAK

2. MOTIVACIJA

3. NAJAVA TEME

4. PODJELA ZADATAKA I

RAD U SKUPINAMA

5. IZNOŠENJE REZULTATA RADA, DOPUNE I KOREKCIJE TIH REZULTATA

6. SINTEZA

7. AKTUALIZACIJA

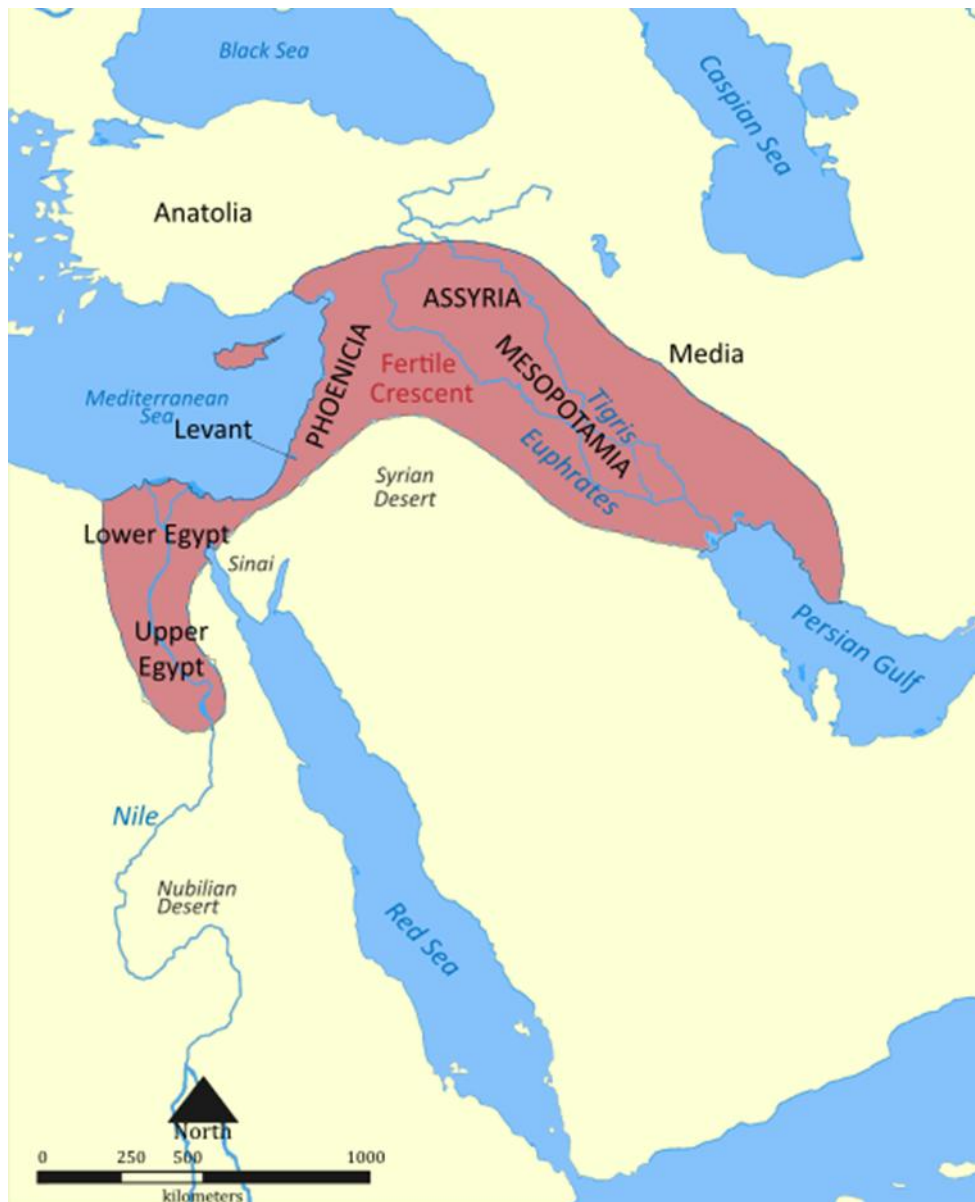
8. MEDITATIVNO - MOLITVENI ZAVRŠETAK

III. TIJEK SATA

1. Molitveni početak (Iz Svetog Pisma)

Ps 23

2. Motivacija

Na ploči je nalijepljena ili pričvršćena (po izboru print A3 ili veća) područje zemalja plodnog polumjeseca. (Prilog 1)

Pažnju učenika usmjeravam na njih i postavljam sljedeća pitanja:

Poznajete li neke države koje su tamo danas smještene?

U kojem dijelu svijeta se nalaze povijesni prostori Mezopotamije, Palestine i Egipta?

S kojom osobom u Bibliji možete povezati ove slike?

Poznajete li neke velike kulture i narode s tog područja?

3. Najava teme

Iz slika koje vidimo, možete zaključiti da ćemo danas obraditi temu (pišem naslov na ploču iznad slike, a učenici u svoje bilježnice).

Život i vjera ljudi „u plodnom polumjesecu“

Prije nego krenemo na obradu same teme razjasnit ćemo neke ključne pojmove.

U našem udžbeniku imamo navedene i protumačene pojmove:

Knjiga Postanka- Knjiga Postanka je prva knjiga Biblije.

Patrijarsi- u Bibliji praoci, rodozačetnici, obiteljski ili plemenski glavari.
Plodni polumjesec- zemljopisni prostor koji obuhvaća Egipat, Palestinu i Mezopotamiju.
Na ploči imamo kartu koja nam pokazuje prostor plodnog polumjeseca.
Nomadi su plemena bez stalnog boravišta u potrazi za pašnjacima i vodom.

4. Podjela zadataka i rad u skupinama

Kako bismo ove narode, njihov život i vjeru bolje upoznali podijelit ćemo se u dvije skupine i obraditi kratke tekstove te odgovoriti na pitanja koja su postavljena na temelju tekstova. (Dijelim učenike u skupine i pozivam ih da odaberu predstavnika skupine koji će zapisati odgovore i iznositi izvješće rada pred razredom. Svi učenici dok rade u grupi zapisivat će pitanja i odgovore u svoje bilježnice. (Dok učenici rade, nastavnik prema potrebi pomaže.)

PRVA GRUPA

Život „u plodnom polumjesecu“ (Prilog 2)

O počecima biblijske povijesti čitamo u Knjizi Postanka. Ta nam knjiga pripovijeda o životu nomadskih plemena koja su se ujedinila i stvorila hebrejski narod. To se zbivalo od 20. st. pr. Kr.

Knjiga Postanka nam predstavlja biblijske likove – patrijarhe: Abrahama, Izaka i Jakova uz koje možemo upoznati mnoge zanimljive običaje i događaje iz toga vremena. Abraham je iz Mezopotamije. Iz grada Ura. U davnini Ur je bio najveći i najvažniji grad naroda Sumerana. Abraham je čovjek koji je u svojem životu doživio čudesan susret s Bogom. To je promijenilo njegov život i zato ga nakon mnogo godina danas spominjemo kao praoca naše vjere. U Mezopotamiji su nastale prve velike civilizacije. Ondje su nastali prvi veliki gradovi i države. Ondje su ljudi izmislili pismo, književnost, navodnjavanje. Bavili se astronomijom. Gradovi su, posebno Ur, bili bogati i za ono vrijeme vrlo napredni. Svaki je bio zasebno kraljevstvo. Dio ljudi živio je u gradovima i oko gradova, te se bavio obrtima i poljoprivredom, a dio ljudi bili su nomadi.

(Usp. Ja sam put, Udžbenik za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2007.)

1. Koja biblijska knjiga govori o počecima biblijske povijesti i o čemu ta knjiga pripovijeda?
2. Koje nam likove predstavlja knjiga postanka i koji je od njih najvažniji, te zbog čega?
3. Po čemu je poznata Mezopotamija?

DRUGA GRUPA

Vjera „u plodnom polumjesecu“ (Prilog 3)

Svaki grad na čelu ima kralja i svaki grad ima svoja božanstva na čelu s glavnim bogom - zaštitnikom. Stanovnici plodnog polumjeseca su bili politeisti. Glavnog boga shvaćali su kao onoga koji je iznad svih, koji je gospodar neba i zemlje. O njemu sve ovisi. Ovakav stav prema glavnom bogu olakšat će Abrahamu i njegovim potomcima prijelaz na monoteizam jer će se pokazati da pravi Bog, Jahve, ima neke od osobina koje su ljudi već bili pripisivali svojim glavnim bogovima.

Kao bogati ljudi, bogu zaštitniku su gradili velike hramove. Što su bili bogatiji, gradili su veći hram kako bi bogovi bili zadovoljniji.

Budući da je glavni bog bio gospodar svega, neba i sve zemlje, sve, sav rad i svi proizvodi lokalnog stanovništva pripadali su bogu. Živjeli su u plodno područje i poljoprivreda je cvjetala. Bogovima su u zahvalu i kao molbu za daljnju naklonost prinosili žrtve od plodova

zemlje. Nomadi su prinosisi i životinjske žrtve. Svašta su činili, trudili se koliko su god znali i umjeli da bog bude zadovoljan. No, je li im bog mogao uzvratiti? Je li ih mogao čuti, vidjeti, pomoći im? Ne. Zašto? Zato što su vjerovali u lažne bogove.
(Usp. Celestin Tomić, Praoci Izraela, ZG 1978. str. 40-45)

1. Kakva vjera prevladava „u plodnom polumjesecu“?
2. Kako su stanovnici plodnog polumjeseca shvaćali glavnog Boga?
3. Kakve su žrtve prinosisi ljudi bogovima i zašto?

TREĆA GRUPA

Nacrtajte Knjigu Postanka u obliku stripa, osmislite prema onome što u njoj piše (može se nacrtati Abraham, pastir s ovcama, žitna polja...)
(Poslužiti se s udžbenikom za nadahnuće)

ČETVRTA GRUPA: Razmatrate današnju situaciju, u čega ljudi danas često vjeruju, u koje idole? Gdje polažu svoje pouzdanje?
Izdvojiti negativnosti i štetne pojave.

5. Iznošenje rezultata rada

Svaka grupa učenika će izaći pred pločom i iznositi pred razredom rezultate rada čitajući pitanja i odgovore.

6. Sinteza (individualni rad)

Obradujući našu današnju temu naučili smo puno toga o životu naroda koji su živjeli „u plodnom polumjesecu“. Međutim, kao što to biva u svim kulturama i u svim povijesnim vremenima, svaki narod ima i vjerovanje u Boga ili u bogove. Vjera se prepoznaje kroz život pojedinca i zajednice, stoga je vrlo bitno da i mi svoju vjeru živimo dostojno kako bismo mogli svjedočiti.

A sada ćemo izraditi kratku križaljku kroz koju ćemo ponoviti našu današnju temu. Izrađujete u svojim bilježnicama na temelju sljedećih pitanja. Nakon što pročitam pitanje, reći ću broj kvadratića koji trebate nacrtati, tj. koliko slova je sadržano u odgovoru

KRIŽALJKA

1. Abrahamov rodni grad 2
2. Kako se zove prva knjiga Biblije (dvije riječi) 5+8
3. Stočari koji nemaju stalnog boravišta nego sele od mjesta do mjesta 6
4. Kako se u Bibliji zovu obiteljski ili plemenski glavari 10
6. Zemljopisni prostor koji obuhvaća Mezopotamiju, Palestinu i Egipat (dvije riječi) 6+10

(Nakon što su učenici riješili križaljku provjerimo zajedno rezultate. Ja im čitam pitanja, a oni odgovaraju.)

7. Aktualizacija

Vidjeli smo kako hebrejski narod cijeni svoje pretke. O njima je sve zapisano u knjizi Postanka i to se prenosi od koljena na koljena. I mi imamo i pradjedove i prabake. O njima ne znamo gotovo ništa! Možda im znamo ime. Ali kad su rođeni, kakvi su bili, što im se događalo u životu, kakve su ih nevolje doticale – o tome ne znamo gotovo ništa, a potekli smo

od njih. Naše pretke možemo usporediti sa stablom koje ima više dijelova: korijen, deblo i krošnju. Svaki učenik pojedinačno nacrtava stablo u bilježnice sa granama na koje će ispisivati, svoje ime, imena svojih roditelja, braće, sestara, baka djedova i rodbine.

8. Meditativno molitveni završetak (Iz svetog Pisma)

Ps 90

Gospodine, ti nam bijaše okrilje od koljena do koljena.

Prije nego se rodiše bregovi,
prije nego postade kopno i krug zemaljski
od vijeka do vijeka Bože ti jesi. (Ps 90)

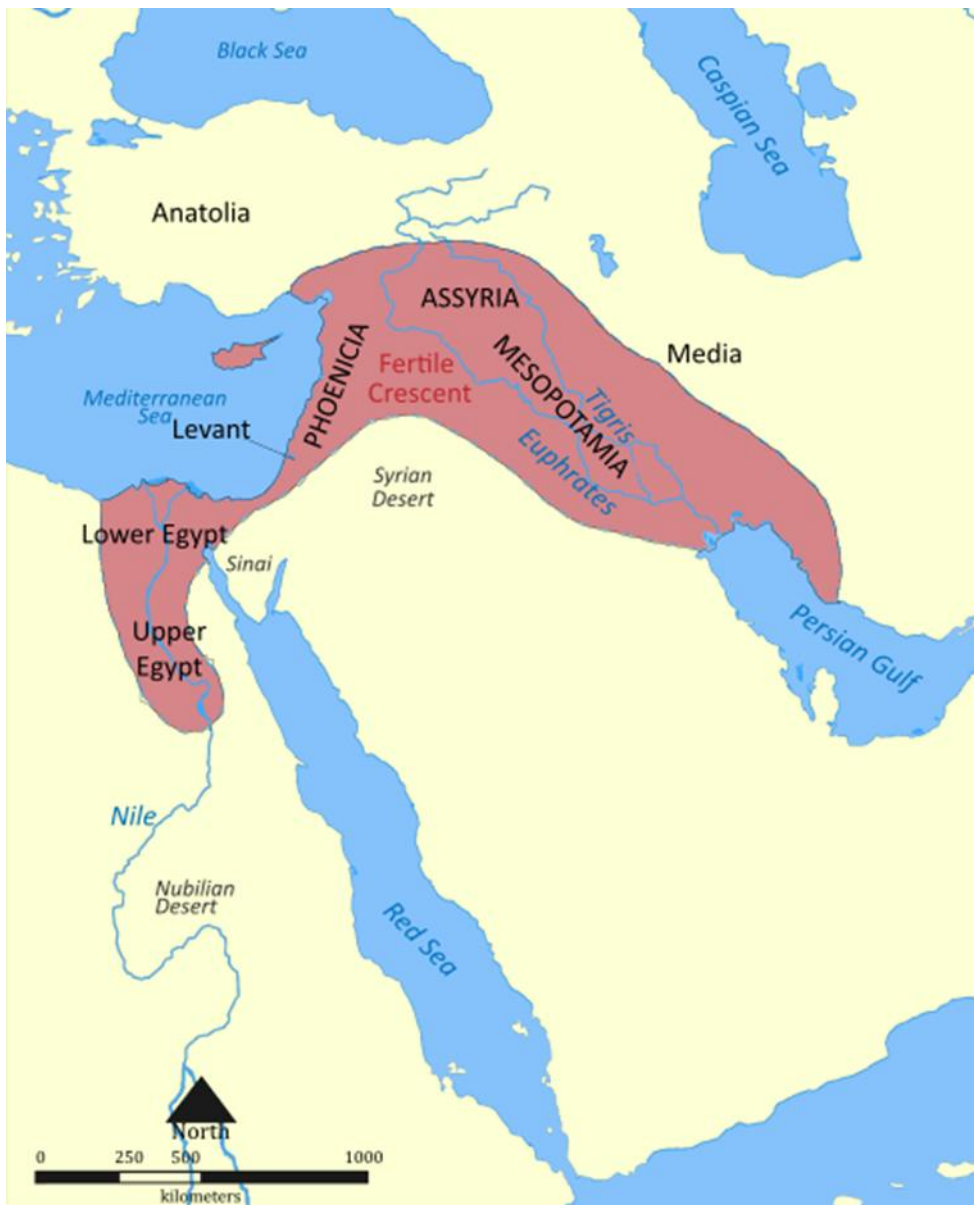
Slava Ocu i Sinu i Duhu Svetomu.

Kako bijaše na početku, tako i sada i vazda i u vijeke vjekova. Amen.

IV. KRITIČKI OSVRT

V. PRILOZI

Prilog 1

Život „u plodnom polumjesecu“ (Prilog 2)

O počecima biblijske povijesti čitamo u Knjizi Postanka. Ta nam knjiga pripovijeda o životu nomadskih plemena koja su se ujedinila i stvorila hebrejski narod. To se zbivalo od 20. st. pr. Kr. naovamo.

Knjiga Postanka nam predstavlja biblijske likove – patrijarhe: Abrahama, Izaka i Jakova uz koje možemo upoznati mnoge zanimljive običaje i događaje iz toga vremena. Abraham je iz Mezopotamije. Iz grada Ura. U davnini Ur je bio najveći i najvažniji grad naroda Sumera. Abraham je čovjek koji je u svojem životu doživio čudesan susret s Bogom. To je promijenilo njegov život i zato ga nakon mnogo, mnogo godina, danas spominjemo kao praoca naše vjere.

U Mezopotamiji su nastale prve velike civilizacije. Ondje su nastali prvi veliki gradovi i države. Ondje su ljudi izmislili pismo, književnost, navodnjavanje. Bavili se astronomijom. Gradovi su, posebno Ur, bili bogati i za ono vrijeme vrlo napredni. Svaki je bio zasebno kraljevstvo. Dio ljudi živio je u gradovima i oko gradova, te se bavio obrtima i poljoprivredom, a dio ljudi bili su nomadi.

(Usp. Ja sam put, Udžbenik za katolički vjeronauk petoga razreda osnovne škole, KS, Zagreb, 2007.)

1. Koja biblijska knjiga govori o počecima biblijske povijesti i o čemu ta knjiga pripovijeda?
2. Koje nam likove predstavlja knjiga postanka i koji je od njih najvažniji, te zbog čega?
3. Po čemu je poznata Mezopotamija?
4. Nacrtajte Knjigu Postanka i korice osmislite prema onome što u njoj piše (može se nacrtati Abraham, pastir s ovcama, žitna polja...)

DRUGA GRUPA

Vjera „u plodnom polumjesecu“ (Prilog 3)

Svaki grad na čelu ima kralja i svaki grad ima svoja božanstva na čelu s glavnim bogom - zaštitnikom. Stanovnici plodnog polumjeseca su bili politeisti. Glavnog boga shvaćali su kao onoga koji je iznad svih, koji je gospodar neba i zemlje. O njemu sve ovisi. Ovakav stav prema glavnom bogu olakšat će Abrahamu i njegovim potomcima prelazak na monoteizam jer će se pokazati da pravi Bog, Jahve, ima neke od osobina koje su ljudi već bili pripisivali svojim glavnim bogovima.

Kao imućni ljudi, bogu zaštitniku su gradili velike hramove. Što su bili bogatiji, gradili su veći hram kako bi bogovi bili zadovoljniji.

Budući da je glavni bog bio gospodar svega, neba i sve zemlje, sve, sav rad i svi proizvodi lokalnog stanovništva pripadali su bogu. Živjeli su u plodno područje i poljoprivreda je cvjetala. Bogovima su u zahvalu i kao molbu za daljnju naklonost prinostili žrtve od plodova zemlje. Nomadi su prinostili i životinjske žrtve. Svašta su činili, trudili se koliko su god znali i umjeli da bog bude zadovoljan. No, je li im bog mogao uzvratiti? Je li ih mogao čuti, vidjeti, pomoći im? Ne. Zašto? Zato što su vjerovali u lažne bogove.

(Usp. Celestin Tomić, Praoci Izraela, ZG 1978. str. 40-45)

1. Kakva vjera prevladava „u plodnom polumjesecu“?
2. Kako su stanovnici plodnog polumjeseca shvaćali glavnog Boga?
3. Kakve su žrtve prinostili ljudi bogovima i zašto?
4. Napišite kratku zahvalu Bogu što vjerujete u jednoga pravoga Boga.

TREĆA GRUPA

Nacrtajte Knjigu Postanka u obliku stripa, osmislite prema onome što u njoj piše (može se nacrtati Abraham, pastir s ovcama, žitna polja...)